

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

Αθήνα, 22 Δεκεμβρίου 1999

Συνομιλίες διάρκειας δύο ωρών είχε σήμερα στις 11.00 το πρωί, στο Μέγαρο Μαξίμου, ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης με τον Πρωθυπουργό της Αλβανίας Illir Meta, ο οποίος πραγματοποιεί διήμερη επίσημη επίσκεψη στη χώρα μας.

Μετά από μία κατ' ιδίαν ημίωρη συνάντηση των δύο Πρωθυπουργών, συνεχίσθηκαν οι συνομιλίες στις οποίες μετείχαν επίσης τα μέλη των αντιπροσωπειών των δύο χωρών. Από αλβανικής πλευράς μετείχαν οι υπουργοί Εξωτερικών Paskal Milo, Εθνικής Οικονομίας και Ιδιωτικοποιήσεων Zef Preci και Οικονομικών Anastas Angeli, καθώς και υπηρεσιακοί παράγοντες. Από δε ελληνικής, ο υπουργός Εξωτερικών Γιώργος Παπανδρέου, η υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας Ροδούλα Ζήση, ο διευθυντής του Διπλωματικού Γραφείου του Πρωθυπουργού Ιτρέσβης Θεόδωρος Σωτηρόπουλος και υπηρεσιακοί παράγοντες.

Πριν από τις δηλώσεις, στις οποίες προέβησαν προς τους δημοσιογράφους οι δύο Πρωθυπουργοί μετά το πέρας των συνομιλιών, υπεγράφη συμφωνία οικονομικής στήριξης του αλβανικού προϋπολογισμού ύψους 1,5 εκατομμυρίου δολαρίων. Τη συμφωνία υπέγραψαν, παρουσία των δύο Πρωθυπουργών, από αλβανικής πλευράς ο υπουργός Οικονομικών Anastas Angeli και από ελληνικής η υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας Ροδούλα Ζήση.

Σήμερα το απόγευμα πρόκειται να υπογραφεί και πρωτόκολλο συνεργασίας στον τομέα του τουρισμού. Το πρωτόκολλο θα υπογράψουν, παρουσία του υπουργού Ανάπτυξης Ευάγγελου Βενιζέλου, ο πρόεδρος του ΕΟΤ Γιάννης Στεφανίδης και ο πρεσβευτής της Αλβανίας στην Αθήνα Καστριότ Ρόμπο.

Παρατίθεται το κείμενο των δηλώσεων στις οποίες προέβησαν ο Πρωθυπουργός της Ελλάδας Κώστας Σημίτης και ο Πρωθυπουργός της Αλβανίας Illir Meta.

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Με τον Πρωθυπουργό της Αλβανίας κ. Meta είχαμε μια πολύ φιλική και εγκάρδια συνομιλία. Όπως γνωρίζετε, έχουμε τακτικές επαφές ανάμεσα στην ελληνική και την αλβανική κυβέρνηση. Εχουμε τακτικές επαφές οι Πρωθυπουργοί των δύο χωρών και αυτό βοηθάει πολύ στο να προχωρεί η συνεργασία χωρίς εμπόδια.

Γι' αυτή τη συνεργασία υπάρχει ένα γενικό πλαίσιο το οποίο στηρίζεται σε δύο πόλους:

Ο ένας πόλος είναι οι ελληνικές και αλβανικές συμφωνίες.

Ο άλλος πόλος είναι το ευρωπαϊκό πλαίσιο, το Σύμφωνο Σταθερότητας.

Η Ελλάδα έχει μια συγκεκριμένη πολιτική για τις σχέσεις της Αλβανίας και των άλλων χωρών των Βαλκανίων με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Θέλει, όσο το δυνατόν, ιερισσότερη συνεργασία.

Εμείς έχουμε διαπιστώσει και το έχουμε αναφέρει στην Ευρωπαϊκή Ένωση ότι δυστυχώς, όσον αφορά το Σύμφωνο Σταθερότητας, δεν προχωρεί με αρκετή ταχύτητα, με την ταχύτητα την οποία θα επιθυμούσαμε, η πραγματοποίησή του.

Συμφωνήσαμε ότι και οι δύο πλευρές πρέπει να πιέσουν, επιτέλους, να προχωρήσουν συγκεκριμένα έργα και δράσεις.

Όσον αφορά τη συνεργασία, στο πλαίσιο το οποίο καθορίζουν οι συμφωνίες των δύο χωρών, διαπιστώσαμε ότι προχωρεί πολύ καλά. Υπάρχουν διάφορες οικονομικές συμφωνίες. Το θέμα είναι να υπάρχουν και προτάσεις για έργα. Προτάσεις για έργα έχουν γίνει και γι' αυτό πιστεύουμε ότι θα προχωρήσουν και σύντομα τα έργα.

Σήμερα υπογράψαμε τη συμφωνία που αφορά την ενίσχυση του προϋπολογισμού της Αλβανίας.

Συμφωνήσαμε, επίσης, να προχωρήσουμε στην τουριστική συνεργασία με βάση τα συμφωνηθέντα.

Θέλω να σημειώσω ότι, χάρη στις συχνές επαφές που έχουν οι υπουργοί της ελληνικής κυβέρνησης με τους Αλβανούς ομολόγους τους, υπάρχει στη συνεργασία, συγκεκριμένα στον τομέα της δημόσιας τάξης μια πολύ μεγάλη πρόοδος.

Συζητήσαμε για τα θέματα των Αλβανών εργαζομένων στην Ελλάδα και συμφωνούμε, βέβαια, ότι θα πρέπει να εξασφαλίσουμε ένα, όσο το δυνατόν, καλύτερο πλαίσιο.

Συζητήσαμε επίσης για τις μορφωτικές σχέσεις και συμφωνήσαμε ότι θα πρέπει οι υπουργοί Πολιτισμού των δύο χωρών να συναντηθούν για να υλοποιήσουν τα σχετικά, π.χ., για την ανέγερση ενός Εθνικού Θεάτρου στα Τίρανα.

Συζητήσαμε τα μορφωτικά θέματα και επαναλάβαμε ότι θα πρέπει τα σχολικά βιβλία των δύο χωρών να συντείνουν στη φιλία των δύο λαών μας. Γι' αυτό θα πρέπει να αρχίζει η σχετική επιτροπή να εξετάζει τα θέματα.

Διαπιστώσαμε επίσης ότι η στρατιωτική συνεργασία είναι καλή.

Συζητήσαμε θέματα συνεργασίας στον ενεργειακό τομέα.

Διαπιστώσαμε ότι οι ελληνικές επενδύσεις προχωρούν στην Αλβανία και υπάρχει μεγάλο ενδιαφέρον. Και ότι θα πρέπει να συνεχίσουμε την προσπάθεια σε ορισμένες περιοχές και τομείς να υπάρχει συγκεκριμένη συνεργασία, όπως π.χ. στις Πρέσπες.

Συνοψίζοντας μπορώ να πω ότι κάναμε μία απογραφή των όσων έχουν γίνει, η οποία ήταν ενθαρρυντική. Διαπιστώσαμε ότι η στενή σχέση μας βοηθάει την πρόοδο των όσων συμφωνούμε και ότι θα πρέπει να διαγράψουμε και διαγράψουμε μία όλο και ευρύτερη συνεργασία για το μέλλον.

Δική μας επιδίωξη είναι να υπάρχουν στα Βαλκάνια, στην περιοχή σχέσεις φιλίας, ειρήνης και συνεργασίας και αυτές πια είναι κατοχυρωμένες με την Αλβανία.

Όλα εξελίσσονται ομαλά, θετικά και πιστεύω ότι η συνεργασία θα βελτιώνεται συνεχώς.

Η παρουσία του Πρωθυπουργού κ. Μετα εδώ στην Ελλάδα είναι μια παρουσία που επιβεβαιώνει ότι μπορούμε πια να αντιμετωπίζουμε το οποιοδήποτε πρόβλημα χωρίς δυσκολία. Θα συνεχίσουμε στο μέλλον με τον ίδιο φιλικό τρόπο.

(ανεπίσημη μετάφραση από την αλβανική γλώσσα)

I. ΜΕΤΑ: Κατά πρώτον, να ευχαριστήσω τον Πρωθυπουργό κ. Σημίτη για την πρόσκληση που μου απηύθυνε, αλλά και για τη βούληση που επέδειξε προς πρόωθηση των ελληνοαλβανικών σχέσεων, τις οποίες εγώ θα χαρακτήριζα ως τις καλύτερες όσο ποτέ άλλοτε.

Τα θεμέλια αυτής της αδιάλειπτης και αναβαθμισμένης συνεργασίας τέθηκαν τον Ιούνιο του 1997 με την άνοδο στην εξουσία στην Αλβανία του κυβερνητικού συνασπισμού, ο οποίος εμφορείται από μια πολύ σαφή αντίληψη, όσον αφορά την ένταξη της Αλβανίας στις ευρωπαϊκές δομές. Αυτή η ένταξη στις ευρωπαϊκές δομές δεν έχει καμιά εγγύηση δίχως την άψογη διμερή συνεργασία και πολιτική καλής γειτονίας. Αυτή είναι η αντίληψη του κυβερνητικού συνασπισμού, ο οποίος ηγείται της Αλβανίας εδώ και δύο χρόνια.

Απ' ό,τι διαπιστώνουμε από τις συνομιλίες με την ελληνική πλευρά, υπάρχει συνάντηση όσον αφορά αυτό το θέμα. Συνάντηση που έχει δώσει προοπτική μακροχρόνια στις ελληνοαλβανικές σχέσεις. Είναι καιρός πλέον για περαιτέρω συγκεκριμενοποίηση αυτών των σχέσεων για την ενίσχυση της οικονομικής και εμπορικής συνεργασίας.

Ως γνωστόν, η Ελλάδα είναι ο δεύτερος εμπορικός και επενδυτικός εταίρος στην Αλβανία και θα επιθυμούσαμε η παρουσία των Ελλήνων επενδυτών, αλλά και αυτή η εμπορική συνεργασία να αναβαθμισθεί περαιτέρω στο μέλλον. Επ' αυτού ακριβώς είχαμε συγκεκριμένη συζήτηση, όπως τροείπε και ο Έλληνας Πρωθυπουργός κ. Σημίτης.

Επίσης φρονώ πως οι συνθήκες για τους Αλβανούς μετανάστες στην Ελλάδα βελτιώνονται σταδιακά. Έχουμε συμφωνήσει, ώστε να προωθηθεί περαιτέρω η διαδικασία νομιμοποίησής τους. Όπως ακόμη συμφωνήσαμε για την υπογραφή στο μέλλον μιας διμερούς συνεργασίας για την εποχική απασχόληση Αλβανών μεταναστών. Βρήκαμε επίσης κατανόηση και για μια πιθανή διακρατική συμφωνία, όσον αφορά τις κοινωνικές ασφαλίσεις, που αποτελεί σημαντικό σκέλος της συνεργασίας μας. Εκτιμούμε πως η παρουσία των Αλβανών μεταναστών λειτουργεί ως ένας πολύ σημαντικός παράγοντας για την περαιτέρω σύσφιξη των διακρατικών σχέσεων. Και οι δύο πλευρές -και η αλβανική και η ελληνική- επωφελούνται από τη συμβολή και την εργασία των Αλβανών μεταναστών. Μιλώντας στα ελληνικά μέσα ενημέρωσης θα ήθελα να μην ταυτιστούν οι Αλβανοί μετανάστες με μια μικρή μειονότητα κακοποιών. Εμείς ξέρουμε καλά πως δεν υπάρχουν μόνο Αλβανοί κακοποιοί.

Όπως προανέφερε και ο Έλληνας Πρωθυπουργός, η συνεργασία στον τομέα της ασφάλειας είναι καλύτερη, όσο ποτέ άλλοτε. Πιστεύουμε πως η πρόσφατη επίσκεψη του υπουργού μας επί της Δημόσιας Τάξης συνέτεινε προς αυτή την κατεύθυνση. Τα κακοποιά στοιχεία έχουν τεθεί υπό συνεχή παρακολούθηση και έχουν υποστεί αλλεπάλληλα πλήγματα και από τις δύο πλευρές.

Άλλος σημαντικότατος παράγοντας για τη συνεργασία και τις φιλικές σχέσεις μας είναι η ύπαρξη της ελληνικής μειονότητας στην Αλβανία. Θα ήθελα να σας διαβεβαιώσω πως τα "στάνταρτς" που απολαμβάνει η ελληνική μειονότητα στην Αλβανία είναι τα καλύτερα σε σχέση με όλες τις άλλες μειονότητες που υφίστανται στην περιοχή μας. Πιστεύουμε πως με την περαιτέρω οικονομική, θεσμική και πολιτική αναβάθμιση της χώρας μας, θα βελτιωθούν και τα "στάνταρτς" για την ελληνική μειονότητα στην Αλβανία.

- Εκτός από τη συγκεκριμένη βοήθεια που παρείχε η ελληνική κυβέρνηση για την οικονομική και θεσμική ανασυγκρότηση της Αλβανίας, θα ήθελα να επισημάνω και τη βοήθεια που έχει δώσει για την προώθηση των μεταρρυθμίσεων οικονομικής ανασυγκρότησης, αλλά και ενσωμάτωσης της Αλβανίας στις ευρωπαϊκές δομές. Από το 1998 έχουμε υπογράψει ένα πρωτόκολλο διμερούς βοήθειας για την ενσωμάτωση της Αλβανίας στις ευρωπαϊκές δομές.

Τώρα που οι σχέσεις της Αλβανίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση έχουν εισέλθει σε μια σημαντική φάση μετά τις μελέτες σκοπιμότητας, βρισκόμαστε στη φάση των μελετών για την εισαγωγή σε μια νέα εποχή, την εποχή της σύνδεσης της Αλβανίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Πιστεύω πως η συμβολή της Ελλάδας δεν θα είναι μόνο οικονομική και διπλωματική, αλλά και πιο συγκεκριμένη, παρέχοντας την αντίστοιχη βοήθεια επ' αυτού του θέματος, για το οποίο θέμα εμείς δεν έχουμε την ανάλογη εμπειρία.

Επίσης επεξεργαζόμαστε ένα δεύτερο πρωτόκολλο συνεργασίας για βοήθεια στον τομέα της αναβάθμισης της διοίκησης, αλλά και της αποκέντρωσης στην Αλβανία. Πρόκειται για δύο σημαντικές μεταρρυθμίσεις που λαμβάνουν χώρα, διότι η Αλβανία εισήλθε τώρα στη νέα φάση της ενίσχυσης του κράτους δικαίου.

Θα ήθελα να τονίσω εκ νέου ότι η συμπαράσταση και βοήθεια της ελληνικής κυβέρνησης προς την αλβανική είναι πολύπλευρη. Αυτός είναι και ο λόγος που εμείς έχουμε χαρακτηρίσει τις σχέσεις μας με την Ελλάδα ως σχέσεις στρατηγικού χαρακτήρα.

Ταυτόχρονα, εμείς δεν είμαστε περισσότερο αισιόδοξοι απ' όσο χρειάζεται, υπό την έννοια ότι υφίστανται και συσσωρευμένα προβλήματα από την ιστορία των δύο χωρών μας. Δεν φοβόμαστε να δούμε κατάματα τα προβλήματα, δεν είμαστε υπεύθυνοι για τη δημιουργία τους. Άλλοι είναι υπεύθυνοι γι' αυτά τα προβλήματα. Εμείς διερχόμαστε μια εποχή που θα αφήσει πίσω τα προβλήματα αυτά, δίχως να τα λησμονούμε και εργαζόμενοι προς την κατεύθυνση επίλυσής τους με βάση τα ευρωπαϊκά "στάνταρντς".

Θα εντείνουμε περαιτέρω την οικονομική και πολιτιστική συνεργασία μας. Θα προάγουμε τη φιλία ανάμεσα στις δύο χώρες. Θα απομονώσουμε εκείνους τους πολιτικούς κύκλους και εκείνες τις πολιτικές δυνάμεις που επιμένουν να κρατήσουν δέσμιες τις δύο χώρες και τους λαούς μας, τόσο στην Αλβανία, όσο και στην Ελλάδα. Εχουμε όλη τη θέληση να προχωρήσουμε ώστε να μη χάσουμε αυτό το ευρωπαϊκό μέλλον που ξανοίγεται μπροστά μας. Εχουμε τη θέληση και την αποφασιστικότητα οι διμερείς σχέσεις μας να καταστούν υπόδειγμα περιφερειακής συνεργασίας που είναι και ουσιαστικό συστατικό στοιχείο του Συμφώνου Σταθερότητας.

Στη συνέχεια, οι Πρωθυπουργοί της Ελλάδας και της Αλβανίας απάντησαν σε ερωτήσεις Ελλήνων και Αλβανών δημοσιογράφων.

- **ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ:** Εγιναν συζητήσεις για το θέμα της ελληνικής μειονότητας; Υπήρξαν συμφωνίες γι' αυτό το θέμα;

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Δεν υπήρξαν συμφωνίες. Κάναμε μια επισκόπηση αυτών των θεμάτων. Υπάρχουν πάντα κάποια προβλήματα. Αναφέραμε αυτά τα προβλήματα και κοιτάζουμε πώς προχωρεί η αντιμετώπισή τους. Πιστεύω ότι η συζήτηση υπήρξε απόλυτα ικανοποιητική.

Ι. ΜΕΤΑ: Θα ήθελα να επισημάνω και εγώ από πλευράς μου, μολονότι αντιλαμβάνομαι πως η ερώτηση αυτή δεν απευθυνόταν σε μένα, ότι στον κυβερνητικό συνασπισμό συμμετέχει και το κόμμα το οποίο εκφράζει τα συμφέροντα της ελληνικής μειονότητας στην Αλβανία και ότι η αλβανική κυβέρνηση όχι απλώς είναι πρόθυμη και έτοιμη να προχωρήσει στην ικανοποίηση των δικαιωμάτων όχι μόνο της ελληνικής μειονότητας, αλλά και των υπολοίπων μειονοτήτων στην Αλβανία, βάσει των ευρωπαϊκών "στάνταρντς". Και όχι μόνο αντιλαμβάνεται το ενδιαφέρον της ελληνικής κυβέρνησης, αλλά και του ελληνικού λαού για τις συνθήκες υπό τις οποίες ζει η ελληνική μειονότητα στην Αλβανία, αλλά είναι και πρόθυμη να συζητήσει με όλες τις οργανώσεις συμπεριλαμβανομένης και της "Ομόνοιας" για τα ζητήματα των δικαιωμάτων της ελληνικής μειονότητας στην Αλβανία. Και μάλιστα σήμερα αναφερθήκαμε σε συγκεκριμένα σχέδια επενδύσεων από Έλληνες επενδυτές στο χώρο της ελληνικής μειονότητας στην Αλβανία.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Ποια είναι η απάντηση της αλβανικής κυβέρνησης στο αίτημα της ελληνικής κυβέρνησης για να ανοίξουν ελληνικά σχολεία στην περιοχή της Χειμάρας, ένα αίτημα που εκφράστηκε τελευταία και από τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Στεφανόπουλο στη Θεσσαλονίκη. Και δεύτερον, πώς αντιμετωπίζει το θέμα της παρουσίας των Τσάμηδων η αλβανική κυβέρνηση;

Ι. ΜΕΤΑ: Πρώτον, θέλω να υπογραμμίσω ότι η συνεργασία ανάμεσα στις δύο χώρες μας στο πλαίσιο του Συμφώνου Σταθερότητας και των περαιτέρω εξελίξεων στην περιοχή επικεντρώνεται στις διακρατικές συνομιλίες μας. Στην κατ' ιδίαν συνομιλία που είχα με τον κ. Σημίτη θίξαμε και θέματα που έχουν συσσωρευτεί εδώ και δεκαετίες και για τη δημιουργία των οποίων δεν είμαστε υπεύθυνοι, ούτε εγώ, ούτε ο κ. Σημίτης, ούτε οι δύο κυβερνήσεις μας. Έχουμε, όμως, τη θέληση να συζητήσουμε και μάλιστα έχουμε υπό την κατοχή μας το κατάλληλο μέσο, που είναι ακριβώς η αντίληψη για τα ευρωπαϊκά "στάνταρντς", που θα μας βοηθήσει στην επίλυση αυτών των συσσωρευμένων προβλημάτων. Και κανείς σας να μην περιμένει ότι εντός ολίγων ωρών ή εν ριπή οφθαλμού θα μπορέσουν να επιλυθούν τα προβλήματα αυτά. Δίχως να λησμονούμε το παρελθόν, θα ήθελα να επισημάνω ότι θα πρέπει να στρέψουμε περισσότερο το βλέμμα μας προς το μέλλον.

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Θα ήθελα σ' αυτή την ερώτηση να προσθέσω το εξής: Οπως είπε ο κ. Μετα, υπάρχουν κάποια θέματα που χρονίζουν από παλιά, από σχέσεις του παρελθόντος. Τα θέματα αυτά, τα

αντιμετωπίζουμε. Τέτοια θέματα είναι θέματα που έχουν σχέση με την ελληνική μειονότητα.

Όσον αφορά το δεύτερο θέμα, τις περιουσίες των Τσάμηδων, είναι γνωστό ότι η ελληνική κυβέρνηση δεν αναγνωρίζει τέτοιο θέμα.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Κύριε Πρωθυπουργέ της Ελλάδος, συζητήσατε τη σταθερότητα στα Βαλκάνια σε σχέση με τις εξελίξεις στο Κόσοβο και το μέλλον της περιοχής;

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Αυτό το θέμα, θα το συζητήσουμε τώρα στο γεύμα.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Κύριε Σημίτη, αναφερθήκατε σε ένα ευνοϊκότερο νομικό πλαίσιο για τους εδώ Αλβανούς μετανάστες. Μπορείτε να αναφερθείτε ειδικότερα σε κάποια σημεία αυτού του ευνοϊκού πλαισίου;

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Είναι γνωστό ότι η Ελλάδα έχει αποφασίσει να νομιμοποιήσει την παρουσία ξένων εργαζομένων, ότι έχει προχωρήσει αυτή η διαδικασία, ότι στη διάρκεια αυτής της διαδικασίας οι εργαζόμενοι θα αποκτήσουν μόνιμη άδεια παραμονής και εργασίας, ότι με βάση αυτό το καθεστώς θα μπορεί να γίνει και μια εξασφάλιση σχετικά με τα ασφαλιστικά δικαιώματά τους και τα δικαιώματα εργασίας. Επιδίωξή μας είναι οι ξένοι εργαζόμενοι στην Ελλάδα να έχουν το ίδιο καθεστώς με τους Έλληνες εργαζόμενους. Αυτό επιδιώκουμε και θα το πετύχουμε.

Ι. ΜΕΤΑ - Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Κυρίες και κύριοι, σας ευχαριστούμε για την προσοχή σας.

Επηκολούθησε γεύμα που παρέθεσε ο Έλληνας Πρωθυπουργός προς τιμήν του Αλβανού ομολόγου του.